

SADRŽAJ

REZIME.....	2
ABSTRACT.....	3
UVOD.....	4
1. POJAM I NUŽNOST UPRAVLJANJA RIZICIMA.....	5
1.1 Pojam rizika.....	5
1.2 Nužnost upravljanja rizicima.....	6
1.3 Proces upravljanja rizicima.....	7
1.4 Vrste rizika.....	7
2. FINANSIJSKI RIZICI.....	9
2.1 Pojam i nastanak finansijskih rizika.....	9
2.1 Vrste finansijskih rizika.....	10
3. VALUTNI RIZICI.....	11
3.1 Devizni kurs i nestabilnost.....	11
3.2 Izloženost valutnom riziku.....	12
4. KAMATNI RIZICI.....	13
4.1 Kamatna stopa i nestabilnost.....	13
4.2 Izloženost kamatnom riziku.....	13
5. RIZIK ULAGANJA.....	16
5.1 Rizik otkupa pre dospeća.....	16
5.2 Tržišni rizik.....	16
5.3 Rizik reinvestiranja.....	16
5.4 Inflacijski rizik.....	17
5.5 Finansijski rizik.....	17
6. RIZIK PROMENE CENE SIROVINE.....	18
6.1 Rizik nepovoljnih vremenskih prilika.....	18
7. OSTALE VRSTE FINANSIJSKIH RIZIKA.....	19
7.1 Rizik promene cene akcija.....	19
7.2 Rizik neispunjenja.....	19
7.3 Kreditni rizik.....	20
8. STRATEGIJE UPRAVLJANJA FINANSIJSKIM RIZICIMA.....	21
8.1 Značaj finansijske strategije.....	21
8.2 Strategija finansijskih institucija, poslovnih jedinica i funkcionalna strategija.....	22

ZAKLJUČAK.....	25
LITERATURA.....	26

REZIME

Savremeni finansijski tokovi, procesi globalizacije, nestabilnost finansijskog tržišta, i sve veća konkurencija među finansijskim institucijama, nameće potrebu uvođenja inovacija u poslovanju, pri čemu se lista rizika neprestano širi, javljaju se novi rizici, oni iz ranijih perioda se menjaju, a to zahteva i promene u procesu upravljanja rizicima.

Iako postoji mnogo definicija rizika, može se definisati kao stanje, u kojem postoji mogućnost negativnog odstupanja od očekivanih rezultata, odnosno predstavlja verovatnoću nastupanja događaja koje karakteriše neizvesnost zbog neizvesnosti i promenljivosti mogućih ishoda.

Finansijski rizici su sastavni deo poslovnih rizika, a posebno se izdvajaju sledeće grupe rizika: valutni rizik, kamanti rizik, rizik ulaganja, rizik promene cene sirovine, rizik promene cene akcija, kreditni rizik, i rizik neispunjenja.

Ključne reči: *valutni rizik, kamatni rizik, kreditni rizik, rizik neispunjenja suprotne strane, rizik cene sirovine, menadžment finansijskih rizika, rizik neispunjenja, rizik promene cene akcije, rizik nepovoljnih vremenskih prilika..*

ABSTRACT

Modern financial flows, globalization processes, financial market instability, and increasing competition among financial institutions, impose the need to introduce innovations in business, where the list of risks is constantly expanding, new risks are emerging, those from earlier periods are changing, and it requires changes in the risk management process.

Although there are many definitions of risk, it can be defined as a condition in which there is a possibility of a negative deviation from the expected results, it represents the probability of occurrence of an event characterized by uncertainty due to uncertainty and variability of possible outcomes.

Financial risks are an integral part of business risks, and the following groups of risks are singled out: currency risk, interest rate risk, investment risk, commodity price risk, stock price risk, credit risk, and default risk.

Key words: *currency risk, interest rate risk, credit risk, counterparty default risk, raw material price risk, financial risk management, default risk, stock price risk, adverse weather risk...*

UVOD

Novi pristup analizi finansijskih institucija i njihovog funkcionisanja, potencira važnost proaktivnog reagovanja strategije na različite oblike rizika, sa kojima se suočavaju ove institucije.

Finansijske institucije primenjuju različite strategije i modele upravljanja rizicima, da bi opstale u globalnom, kompleksnom, i nestabilnom, ekonomskom okruženju.

Rizici finansijskih institucija se dele u sledeće kategorije: finansijske rizike, koji u osnovi obuhvataju dve vrste rizika: osnovne rizike (kreditni rizik, rizik likvidnosti, rizik solventnosti, tržišne rizike), pravne rizike koji mogu usloviti gubitak u finansijskoj instituciji, ako se njome neadekvatno upravlja, i špekulativne rizike, koji se zasnivaju na finansijskoj arbitraži, a mogu predodrediti veličinu profita (dobiti), ako je arbitraža uspešna, ili gubitak, ako je ona neuspešna. Osnovne kategorije špekulativnog rizika su kamatni, devizni i cenovni rizik.

Tokom poslednjih godina je povećano interesovanje za upravljanje finansijskim rizicima u finansijskim institucijama. Pažnja je usmerena na strategije upravljanja rizicima, sa aspekta identifikacije, procenjivanja, merenja visine neizvesnosti, korektivnih mera, kontrole, praćenja i izveštavanja o finansijskim rizicima.

Finansijski rizici predstavljaju potencijalnu opasnost nastanka gubitaka, odnosno da može doći do odstupanja od željenih finansijskih ciljeva, usled promena u finansijskim indikatorima, kao što su: kreditni rizik, rizik likvidnosti, rizik kamatne stope, valutni rizik (devizni kurs), itd. Ovi rizici ugrožavaju profitabilnost poslovanja, odnosno ostvarivanje strategijskih ciljeva, a u ekstremnim slučajevima može doći i do bankrotstva.

Osnovni cilj menadžmenta finansijskih institucija je povećanje dobiti za vlasnike, ali se to često događa na račun povećanog rizika, odnosno gubitaka, kojima su izloženi investitori, zaposleni u finansijskim i drugim institucijama, stejkholderi i ostali učesnici na finansijskom tržištu. Neki gubici su se desili jednokratno, neki tokom dužeg vremenskog perioda, i kumulativno vodili banke u zonu bankrotstva.

Upravljanje rizikom je centralni deo aktivnosti menadžmenta preduzeća. Metodološki i sistemski, proces upravljanja rizikom tretira sve vrste rizika za poslove preduzeća u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. U tom smislu, adekvatan sistem upravljanja rizikom treba da ima nekoliko bitnih sastavnih komponenti, i to sveobuhvatni pristup za identifikaciju rizika, merenje i upravljanje rizikom, kao i vođenje odgovarajuće politike menadžmenta rizika.

Osnovni cilj ovog rada jeste definisanje rizika i značaja upravljanja rizicima, a zatim i dublja analiza finansijskih rizika, gde se kod nekih vrsta ovog rizika, faktori rizika mogu kontrolisati, a kod nekih ne.

Dakle, predmet ovog rada jesu finansijski rizici. Rad je zasnovan na analizi kako domaće, tako i strane, stručne literature, a za bliže pojašnjenje predmeta rada, korišćen je slikovit pristup.